

Θεματική: Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Τριμελής: Επίκουρη καθηγήτρια Δρ. Αικατερίνη Μίχου

Καθηγητής Dr. Johnmarshall Reeve

Επίκουρη καθηγήτρια Δρ. Άντζυ Παλαιολόγου

Τίτλος: «Μη λεκτική επικοινωνία μέσα στην τάξη: Τα ατομικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών, το παρακινητικό τους ύφος και η σχέση του με τις ψυχολογικές ανάγκες των μαθητών/τριών.»

Περίληψη

Σύμφωνα με τη Θεωρία του Αυτοπροσδιορισμού, η υποστήριξη ή υπονόμηση τριών ψυχολογικών αναγκών των μαθητών (αυτονομίας, επάρκειας και «συσχετίζεσθαι») από τους εκπαιδευτικούς επηρεάζει τα μαθησιακά αποτελέσματα και την ψυχική υγεία των μαθητών. Πολλές έρευνες διεθνώς έχουν διερευνήσει πώς εκφράζεται λεκτικά και συμπεριφορικά το υποστηρικτικό ή υπονομευτικό ύφος των εκπαιδευτικών και τη σχέση του με την ικανοποίηση των ψυχολογικών αναγκών των μαθητών και των μαθησιακών τους αποτελεσμάτων. Καμία, όμως, έρευνα δεν έχει διερευνήσει τον ρόλο των εκφράσεων του προσώπου ή των κινήσεων του εκπαιδευτικού στη διαμόρφωση ενός υποστηρικτικού ή υπονομευτικού ύφους. Σκοπός της πρώτης περιγραφικής και συσχετιστικής μελέτης (Μελέτη 1) της παρούσας έρευνας είναι να μελετήσει καταρχήν πώς εκφράζεται το υποστηρικτικό ή υπονομευτικό ύφος 40 εκπαιδευτικών που εργάζονται στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τόσο λεκτικά όσο και μη λεκτικά (εκφράσεις προσώπου και κίνηση) και ποια η σχέση του ύφους του εκπαιδευτικού με την ικανοποίηση των ψυχολογικών αναγκών των μαθητών τους. Η Μελέτη 1, επίσης, θα διερευνήσει κατά πόσο ατομικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών, όπως το φύλο ή χαρακτηριστικά της προσωπικότητας προβλέπουν το υποστηρικτικό ή το υπονομευτικό ύφος που υιοθετούν στην τάξη. Η συλλογή των δεδομένων θα γίνει μέσω: βιντεοσκόπησης των εκπαιδευτικών σε πραγματικό χρόνο διδασκαλίας, χορήγησης ερωτηματολογίων αυτοαναφοράς των μαθητών κατά τη διάρκεια της παρατηρήσιμης διδασκαλίας (experiential sampling) και μετά από αυτή και ερωτηματολογίων αυτοαναφοράς των εκπαιδευτικών. Σκοπός της δεύτερης δύο επί δύο πειραματικής μελέτης (Μελέτη 2) της παρούσας έρευνας είναι να διερευνήσει την επίδραση των υποστηρικτικών ή υπονομευτικών εκφράσεων του προσώπου και κινήσεων εκπαιδευτικών κατά τη χρήση υποστηρικτικών ή υπονομευτικών λεκτικών μηνυμάτων στην ικανοποίηση των ψυχολογικών αναγκών των φοιτητών. Σε κάθε μία από τις τέσσερις συνθήκες του πειράματος θα συμμετέχουν 40 φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Abstract

According to Self-Determination Theory, teachers' support or thwarting of three psychological needs of students (autonomy, competence and relatedness) affects students' learning outcomes and mental health. International researches have explored how teachers' supportive or thwarting teaching style is expressed verbally and behaviorally and its relationship with the satisfaction of students' psychological needs and learning outcomes. No research, however, has investigated the role of facial expressions or the teacher's movements in shaping a supportive or thwarting style. The aim of the first descriptive and correlational study (Study 1) of the present research is to study first of all how the supportive or undermining style of 40 teachers working in secondary education is expressed, both verbally and non-verbally (facial expressions and movement) and what is the relationship between the teacher's style with the satisfaction of the psychological needs of their students. Study 1 will also investigate whether individual teachers' characteristics such as gender or personality traits predict the supportive or thwarting style teachers adopt in the classroom. Data will be collected through: videotaping of teachers in real-time teaching, administration of student self-report questionnaires during and after the experiential sampling and teacher self-report questionnaires. The aim of the second two-by-two experimental study (Study 2) of the present research is to investigate the effect of supportive or thwarting facial expressions and teachers' movements when using supportive or undermining verbal messages on the satisfaction of students' psychological needs. In each of the four conditions of the experiment 40 higher education students will participate.